

Televiziunea și internetul două ispite ale lumii de azi

Preot Sorin Bâzru - parohia Leontinești

Televiziunea reprezintă pentru majoritatea dintre noi un mod plăcut de relaxare, de petrecere a timpului liber, dar și un sprijin deosebit în momentele de plictiseală. Posturile de televiziune, din ce în ce mai numeroase, încearcă pe cât posibil să ofere o gamă diversificată de emisiuni TV pentru toate vârstele. Astfel, rolul televiziunii în viața noastră este extrem de important, ajungând de la un simplu mod de a te relaxa, la o dependență de neînvinș, mai ales în rândul copiilor.

De la programele de divertisment și până la știrile naționale sau internaționale, posturile de televiziune își aduc contribuția astfel încât să fie pe placul telespectatorilor și să se bucure de o audiență enormă. Există însă cazuri în care, pentru o audiență de invidiat, televiziunile apelează la informații mai mult sau mai puțin adevărate, sau exagerate. Chiar și așa, televiziunea este principalul mijloc de informare, mai ales atunci când nu ai timp necesar să apelezi la alte surse. Vizionarea TV-ului a devenit un reflex, este o ocupație pe care o adoptăm aproape în fiecare zi, chiar și pentru o jumătate de oră. Există emisiuni TV pe care le urmărim zi de zi, programe de divertisment care reușesc să ne scoată din problemele cotidiene, seriale care nu pot fi ratate, știri senzationale care ne uimesc sau ne încântă. Indiferent de ceea ce auzim și vedem, indiferent dacă sunt sau nu adevăruri, rolul televiziunii în viața noastră este extrem de important, de multe ori, cu efecte în schimbarea atitudinii și a comportamentului în mod pozitiv sau negativ.

Obiectivul principal al posturilor de televiziune ar trebui să fie culturalizarea și informarea privitorilor. Însă programele TV sunt extrem de variate, unele mai mult, altele mai puțin apreciate. Dacă ne gândim la copii și la adolescenți, este absolut necesar să admitem că televiziunea și educația se intersectează, mergând într-o direcție care nu întotdeauna este pe placul părinților. Dacă în trecut, accesul la o gamă mare de programe TV era oarecum restrâns, astăzi, copii și adolescenții au posibilitatea să aleagă și să urmărească filme sau emisiuni care nu sunt potrivite vârstei lor. Una dintre problemele cele mai frecvente este cea a violenței, care ia naștere în urma vizionării unor filme sau emisiuni.

Televizorul poate fi însă o continuă sursă de conflict, mai cu seamă între părinți și copii. Fără nici o îndoială ceea ce se arată la televizor este mult prea adeseori înspăimântător sau blasfemios, indecent sau violent și asemenea emisiuni au un efect vătămător. Mai mult însă, televiziunea e acaparantă, oamenii se obișnuiesc ușor cu astfel de programe și ajung până la urmă să nu se poată lipsi de ele. Și, din păcate, tot mai rar au ocazia să vadă emisiuni care să-i destindă ori să-i informeze cu adevărat. Pe de altă parte, renunțarea cu totul la televizor depinde în totalitate de capacitatea membrilor familiei de a suporta să fie altfel decât ceilați, dar o astfel de atitudine de multe ori ascunde o mare doză de fariseism, un habotnicism religios, atitudine pe care biserica noastră nu o încurajează. Nu televizorul în sine este rău, ci proasta folosire a informației, a imaginii poate deveni ucigătoare duhovnicește. Biserica noastră iată prin radio-televiziunea Trinitas dovedește că acest mijloc de transmitere a informației poate fi folosit într-un mod binecuvântat cu bogate roade spirituale mai cu seamă pentru cei care din binecuvântate pricină nu pot participa la viața liturgică a bisericii, de exemplu, în mod activ.

Internetul este un mijloc de comunicare de socializare, este un mijloc media, un mijloc de informare. Din nefericire prezintă și el numeroase aspecte nocive. Ca orice instrument, el ar trebui folosit rațional, cu discernământ și dreptă socoteală. Din păcate acest internet este folosit din plin de copii sau adolescenți care n-au dobândit capacitatea de a distinge între bine și rău și ca atare poate avea

efecte vătămătoare. Oferă posibilitatea comunicării sub forma anonimului ceea ce dă prilej firilor timide să-și manifeste propriile neputințe fără să-și descopere identitatea. Deci putem vorbi despre partea bună a lucrurilor dar și despre partea nocivă a lucrurilor. Depinde ce punem în balanță, cu ce bagaj de cunoștințe venim, ce înseamnă pentru noi anumite trăiri, ce țintă avem în viață, ce este prioritar în viața noastră, cât de morali suntem, cât ne pasă despre „bine și rău”.

Mediul virtual, (internetul, filmul, jocurile pe calculator) este un mediu neoriviciat, pățimăș care nu încurajează nici pocăința, nici smerenia, nici dragostea jertfelnică de aproapele, ci încurajează relaționarea fantasmagorică, pățimășă a omului. Pe scurt, fiind un mediu al emoțiilor și al reacțiilor umorale, al psihologismului uman, nu este bine să fie folosit pentru a trata sau dezbată teme duhovnicești. Nu este greu de observat că foarte mulți creștini cheltuie foarte mult timp în mediul virtual amăgindu-se că se zidesc duhovnicește sau că intră în comuniune de credință cu alții. Dacă am fi petrecut săptămânal pentru lămurire duhovnicească reală citire, un sfert din timpul petrecut zilnic în mediul virtual, am fi fost cea mai zidită Biserică din lume. Fiind cel mai interactiv dintre mediile virtuale, internetul a ajuns bibliotecă și pentru creștini, însă una este să citești cărți în liniștea camerei, în spațiul intim al existenței tale și parcă fără trăire interioară este citirea aceluiași text de pe monitorul computerului.

Marele rău este că internetul a amăgit mulți creștini devenind spațiu de întâlnire și sfătuire, de părtășie unul de altul și de părtășie a cuvântului, sfatul duhovnicesc, însă una este să ceri sfat duhovnicesc pe forumuri și alta este să faci același lucru de la preot duhovnic sau măcar de la un alt mirean cu experiență mai bogată. E posibil să primești sfaturi mai bune în literă pe internet, dar niciodată în duh; întâlnirea cu persoana este substituită de întâlnirea cu monitorul și în mod inevitabil mai devreme sau mai târziu se deschide poarta singurătății, a tristeții și cel mai grav a egoismului. Mai mult decât atât virtualitatea favorizează foarte mult apariția conflictului tematic. Internetul este un factor care încurajează împărțirea în tabere, mod impropriu vieții creștinești.

Copiii mai mari le putem explica faptul faptul că anumite scene mai deosebite, sau accesarea pe internet a unor site-uri interzise degradează autentică relație de iubire. O atitudine deschisă față de copii și de adolescenți este mai folositoare decât o cenzură severă, și nu trebuie să uităm că putem câștiga un folos din cele mai neașteptate surse. Ca părinți, trebuie să preferăm mai degrabă să ne rugăm în taină pentru copiii noștri ca să câștige folos în tot ceea ce fac, în loc să-i controlăm tot timpul în activitățile lor.

Vorbindu-i unui părinte care dorea să-și întoarcă fiul de la decizia acestuia de a asista la un spectacol indecent, Sfântul Ioan Gură de Aur îl sfătuia să-i vorbească astfel: „O, copile, acele spectacole unde se văd femei dezbrăcate și se grăiesc lucruri rușinoase sunt pentru sclavii neliberi. Făgăduiește că nu vei auzi, nici nu vei spune nimic necuvincios, și du-te. Dar nu e cu puțință să nu auzi acolo nimic rușinos. Cele ce se petrec acolo sunt nedemne de ochii tăi”. După care a adăugat: „Spunând acestea să-l sărutăm cu drag și să-l cuprindem și să-l strângem cu mâinile ca să-i arătăm afecțiunea noastră. Și prin toate acestea îl vom înmuia”. Nu știi dacă în vremurile noastre mai avem capacitatea de a împlini modelul sfinților din primele veacuri ale creștinismului dar măcar din cuvintele celor care pentru noi ar trebui să fie modele ar trebui să învățăm grija pentru aproapele nostru și cu atât mai mult când aproapele este și casnicul nostru.

Nu trebuie negat însă și rolul pozitiv în viața noastră al internetului dar lupta noastră ar trebui să fie pentru a anihila efectele distrugătoare de suflete ale acestui instrument de comunicare și informare. Promovarea pornografiei și a violenței vin să confirme faptul că internetul poate deveni printr-o proastă administrare a voinței o armă ucigașă; este îmbietor pentru cei care sunt ignoranți, pentru cei care spun: „Și ce mi se poate întâmpla?” Sau „Mie nu mi se poate întâmpla nimic”. Parcă de multe ori este același șoptit ca din Edenul primordial: numai dacă vei gusta ții se vor deschide ochii; numai că efectul este din păcate ca și atunci moartea, moartea sufletească. Două evenimente fundamentale și încărcate de durere din existența omului sunt batjocorite prin internet și acest joc captivează: **nașterea și moartea** (care ar trebui privită ca o nouă naștere pentru viața cea veșnică). Din actul intim de iubire binecuvântat de Dumnezeu, act prin care are loc înmulțirea neamului omenesc, act de maximă participare a Lui Dumnezeu, internetul a dezvoltat (omul a dezvoltat) un adevărat virus ucigător numit pornografie. De fapt ce este pornografia? Deformarea unui act firesc lăsat de Dumnezeu ca o împlinire a iubirii și desăvârșirii în viața de familie, minunea Lui Dumnezeu prin care familia devine însărcinată de Dumnezeu spre a aduce viață nouă în lume, această minune până la urmă este dezbrăcată de haina binecuvântării și prin exacerbarea sexualității devine un act pur animalic; se dorește ca aceasta să fie percepția pentru acest moment prin care toți oamenii au intrat în lumea aceasta. Internetul a reușit să ștergă din conștiința multora acest adevăr: suntem rodul iubirii dintre mama și tata și aruncă cu noroiul patimii peste acest act până la urmă și istoric din existența noastră pe pământ **nașterea**.

Și moartea este batjocorită; este suficient să vedem cum sunt promovate filmele în care vedem împușcături, accidente, sau jocuri care sunt construite pe diferite niveluri de abilitate în a ucide, ești răsplătit dacă ai ucis cât mai mulți dușmani; și interesant că tocmai acestea sunt plăcerile tinerilor și mai grav chiar ale copiilor de astăzi. Trebuie să se nască insensibilitatea față de moarte, **moartea** văzută doar ca un **delete**, nu se dorește ca noi să mai fim conștienți cât de cutremurător este momentul în care un om moare, nu trebuie să mă gândesc la moartea mea, ci eu trebuie să fiu abil spre a ucide. Abilitatea a devenit atât de mare încâtuciderea devine similară cu sinuciderea spirituală.

Cred că omul de azi are nevoie în primul rând de afectivitatea celui de lângă, de apropiere omului de om și împreună de Dumnezeu; trebuie să se nască comunicarea, căci cuvântul joacă un rol esențial în lărgirea ariilor neuronale, atunci când ne implicăm activ și personal în această comunicare reușim să evităm capcanele egoismului, egocentrismului și să anihilăm toate ispitele ce vin de la neputința trupului de la lumea (cu toate invențiile tehnologice fie tv., internet sau chiar alte provocări) și de la diavol.

E vremea rugăciunii, se cere atenție sporită, căci diavolul ne ajută și el să uităm că suntem în dragostea și ochiul Creatorului lumii intervenind cu telecomanda sau cu mausul spre conștiința noastră.

DICȚIONAR RELIGIOS

Chivot Obiect prețios al cultului creștin ortodox în forma unei biserițe, din metal prețios, așezat pe Sfânta Masă din Sfântul Altar, în care se păstrează Sfânta Împărtășanie pentru tot anul pentru împărtășirea grabnică a bolnavilor și a copiilor. El simbolizează tronul pe care stă Mântuitorul în slava cerească.

Copie Sfânta Copie cuțitaș din metal cu două tășuri, de forma unei sulite cu vârful în formă de triunghi și cu mâner scurt, terminat printr-o cruce, care se folosește la Sfânta Proscomidie pentru tăierea Sfântului Agneț și care amintește, prin forma ei, de sulita cu care a fost împinsă pe cruce coasta Mântuitorului de către unul din ostași.

Cititor persoană care suportă cu totul sau în parte cheltuielile pentru construirea unei biserici, mănăstiri sau a altui locaș de cult și pentru înzestrarea lor cu cele necesare și care este pomenit la sfințele slujbe permanente, pe toată perioada existenței aceluși sfânt locaș; fondatorul unei instituții, fundații sau așezământ.

Cucernic evlavios, cuvios, religios; pios, smerit. Titlu care se dă preoților și călugărilor.

Cuminecare acțiunea de a se cumineca; împărtășirea cu Sfântul Trup și cu Sfântul Sânge al Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Cumpătare măsură, moderație, sobrietate. Virtute morală prin care omul pune măsura cuvenită în toate faptele sale.

Cuvios cucernic, evlavios, pios. Titlu care se dă călugărilor și călugărițelor. Nume dat sfinților proveniți din călugări care nu au fost martiri.

ISTORIOARE CU TÂLC

O lecție de viață

Un om pios stătea de vorbă cu Dumnezeu și i-a spus: Doamne, aș vrea să știu cum este Raiul și cum este Iadul:

Dumnezeu l-a condus pe om către două uși. A deschis una dintre uși, iar omul a privit înăuntru. În mijlocul încăperii se afla o mare masă rotundă. Pe masă se afla un vas mare cu tocană, care mirosea foarte bine și care l-a făcut pe om să îi lase gura apă. Oamenii care stăteau la masă erau slabi și bolnăvicioși. Păreau a fi înfometați. Țineau linguri cu mânere foarte lungi care le erau legate de brațe și astfel putea ajunge la vas pentru a le umple cu tocană; dar din cauza mânerelor mai lungi decât propriile mâini, nu puteau duce la gură lingurele pline.

Omul pios s-a înfiorat la vederea suferinței lor. Atunci Dumnezeu a spus: „Acum ai văzut Iadul”. Au mers apoi către cealaltă cameră și au deschis ușa. Arăta la fel ca și prima. Se găsea acolo o masă mare și rotundă cu un vas mare de tocană care îți lasă gura apă. Oamenii de la masă erau echipați cu același gen de linguri dar aceștia păreau bine hrăniți și durdulii, râdeau și vorbeau între ei.

Omul pios a spus: „nu înțeleg”...
„Este foarte simplu” a spus Dumnezeu. „Este nevoie însă de abilitate. Acești oameni sănătoși au învățat să se hrănească unul pe celălalt, în timp ce ceilalți se gândeau doar la ei înșiși.”

GHICITORI CREȘTINE

Bătut cu pietre, cine oare
Cerea pentru călăi iertare
Și până să fi fost ucis,
Văzu cum cerul s-a deschis?

(Sfântul Ștefan)

Născătoare Precurată
Odrăslită-ntră evrei,
Ioachim îi fusese tată,
Iară Ana- mama ei.

(Fecioara Maria)

Dumnezeu l-a modelat,
Din țărână, și-a suflat
Duh de viață-asupra lui:
Cum îl cheamă, știi să spui?

(Adam)

Omul singur spre-a nu fi,
Dumnezeu îi dăruie
Chiar din coasta lui soție:
Cum o cheamă, cine știe?

(Eva)

● Grupaj realizat de Preot Constantin Florariu